

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoișă.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă „Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe cuartatul al treilea, respective pe semestrul II, cu prețul cel mai moderat, care se poate vedea în fruntea foiei.

Atragem atențiunea on. domni abonați al căror abonament se sfirșese cu ultima Iunie, ași înnoi din vreme abonamentul pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârșia cu espedirea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârșie pentru ca editura să se potă orienta cu tipariul esemplarelor.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung). Numele prenumărăntului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime să fie scrise bine ca să se potă ceti.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire forte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Revista politică.

Alaltă eri s'a incheiat cu solemnitate în castelul regal din Budapesta dieta Ungariei. Cuvântul de tron cu care s'a incheiat sesiunea țice între altele ca starea actuală a răporturilor monarchiei noastre față cu străinătatea ne face să sperăm, că va succede a asigura interesele monarchiei și binecuvântările păcii. Aducă viitoriul ce va aduce, interesele monarchiei vor afla sprigin în parlament precum și în fie-care fiu al patriei.

Diet'a viitoare — ne spune „Ellenör” se va intruni în 15 Octobre a. c.

Scirile telegrafice din Budapesta datate din 30 Iunie n. ne spun ca în ministeriul unguresc s'au făcut unele modificări de persoane și adevă: la cererea proprie ministru de justiție Bela Perczel își primi demisiunea și în locul densusului fu denumit ministru de justiție Dr. T. Pauler, mai departe ministru de până acum de comerț și lucrări publice Toma Péchy fu denumit ministru de interne, ministru de ore când contele Iuliu Szapáry fu denumit ministru de comunicațiune și de lucrări publice, în fine contele Iosif Zichy jun. fu denumit ministru de agricultură, industrie și comerț.

Închiderii dietei unguresci a premers prorogarea senatului imperial austriac. „Wiener Zeitung” dela 28 Iunie publică o scrisore imperătescă adresată presidentului consiliului ministerial, Auersperg, în care se exprimă mulțămia pentru rivna și spiritul patriotic cu ajutorul căror s'au votat legile dualistice într'un mod corespundătoriu pentru interesele ambelor părți precum și pentru binele imperiului întreg.

Dela Viena, Berlin și London vin sciri, că ocupațiunea Bosniei și Erțegovinei de trupe austro-unguresci este forte aprăpe.

Acesta se pare a fi rodul cel dintăiu al congresului care pe lângă totă opintirea din partea compatrioților magiari ni se vine nouă.

Representanții români au transpus congresului memorandumul cel cu cele 5 puncturi. În urma acestui memorandum au și primit un feliu de ultimatum, prin care li se vestese că congresul va decreta, că principatele dunărene încetă de a esista și că el va crea un stat nou o Românie, a cărei margini le va hotări el.

În legătură cu această scire ni se pare scire „Romania liberă” din Bucuresci în revista sa dela 16 Iunie ca „Romania va perde pe iubita sa fiică Basarabia.” După ce exprimă du-

reerea sa pentru pierderea unei părți din teritoriul român continuă:

„Dar să nu desperăm.

Am făcut rugi când cu scăparea vieții augustului monarch al Germaniei din atentate. Să ne rugăm acum și mai mult, ca M. S. Wilhelm să se însănoșeze, spre a vedea un alt atentat și mai cumplit, ce se comite contra României, în fruntea căreia se află un Hohenzollern, nu de cătră Hödeli sau Nobilingi, ci cu aprobarea principelui Bismarck, a lordului Beaconsfield și a contelui Andrassy.

Dreptatea areopagului din Berlin, consfințese jaf, umilesc și sângeră inima unui popor, se face complice al unei nedreptăți revoltătoare. El ciuntesce patria unui popor demn. Astfel e acum simțul de dreptate al reprezentanților Europei civilizate!

Dorim însănoșarea bătrânului monarch, ca să vadă și el, rușinea ce se aduce civilizațiunii și dreptului modern, spectacolul odios, ce oferă politica dreptului forței, în cestiunile de justiție. Credem că va roși și Europa, de actele reprezentanților ei.

După demnitatea ce am arătat până acum în concertul Europei, numită civilisată, nu ne remâne decât resemnațiunea, dacă în adevăr se va severși actul de spoliare. Să ne supunem brutalității Europei culte, care ne răpesc Basarabia, și să exprimăm recunoștință profundă mumei noastre Italia, al cărei reprezentant singur mai sacrifică pe altariul dreptății.

Contele Corti, în congresul din Berlin e singurul, precum ne spune telegrama de mai sus, care și-a păstrat calitatea de om, între atâtea alte ființe de acolo. Fii binecuvântată Italie!

Dacă în adevăr vom perde iubita noastră Basarabia, să sperăm că nu e departe ziua, în care să nu dicteze Krupp nici knuta, cu aprobarea constituționalei Anglie și a Franciei republicane.

Politica „dreptul primază forța”, n'a produs, de cât atentatori și mi-

zerie păgână înlăuntru, și spoliari și devastări în afară. Politica knutei, are de rezultat nihilismul, ale căruia fapte uimesc lumea. Față cu acest haos și întunec, trebuie să vină și o țic de lumină. S'o așteptăm cu durerea însănoșită. Să sperăm, că această țic dorită, nu e departe. E o Italie drăptă în Europa îmbătrănită în viții; e în a-jun de a se regenera și putreda Austrie, prin vitalitatea junelor sale popore; poporul german e în fierbere și vrea să scape de mâna de fier, care îl apasă acum.

Nu e tocmai departe ziua, în care forța brută va fi înlocuită prin dreptate și iubire între popore. Atunci vom pute cere și noi revindicarea dreptului nostru, pierdut prin congresul din Berlin.

Publicăm mai jos traducerea unei broșuri tipărită în Viena în limba franceză, a căreia autor ne este necunoscut. Atragem atențiunea lectorilor noștri asupra conținutului ei care trată în special despre cestiunea Basarabiei față cu Congresul.

O Operă mōrtă

și

Lucrarea unui mort.

Scrisore cătră Congres.

„Și în a șeptea țic, Dumnețeu vędend că lucrarea sa este buna s'a odihnit.”

Astfel vorbesce Biblia.

Când Congresul își va fi terminat opera sa, puteva el ași țice aceia ce lucrătoriul țice sara satisfăcut de țic sa: sânt mulțămite de mine. Va pute el să și dea această asigurare a consciinței, care singură face ca inima să fie liniștită, și care este cea mai dulce din recompensele pentru acela carea și-a împlinit însărcinarea sa?

Iată ceea ce voim a esamina.

Noi ne întrebăm dacă opera Congresului este o lucrare destinată a dura sau o lucrare mōrtă, dacă este o operă de viță sau o operă de mōrt.

Un țiar francez „Journal de Debats”

FOIȚA.

Suveniri din viță scolară.

III. Școlă din Blaj.

(Urmare).

Fiindcă suvenirile mele n'au să tragă deget nici cu criticii radicali și nici cu beștrăni conservativi, las ca altul să țină parte onora sau celorlalți, și me întorc la „suveniri.”

Și fiindcă cartea mi-a fost și cea mai urită și și cea mai iubită, și rușinea și și mândria mea, întocma ca și „limbile” din fabulele lui Isop — o las mai pe urmă ca pe cea mai bună ori mai rea bucată din ospățul suvenirilor mele, la care cetitoriul a fost osândit să iae parte ca ôșpe.

Viță de „ștudent” de pe vremea mea nu se mărginea numai pe lângă „cartea” din școlă și „cărțile” dela mēsa cea cu nume multe. Pe vremea mea era lumea societăților și asociațiunilor. Și noi „ștudenții,” cari reprezentam viitoriul nației, am fost la înălțimea chemărei noastre, făcend și

noi o societate de lectură cu bibliotecă. Când a intrat în viță această societate eu eram în vērșta în care fiecare ținer simte în sine un bold spre poezie, spre visuri, în care fantasia este deapururea ațșită de tainele inimei neispitite. — Și nimic nu era mai potrivit să deie nutremēt fantasiei mele decât această societate cu biblioteca ei. În ședințele societăței era o vecinică declamare despre ceea ce-mi atingea cele mai delicate corde ale inimei: dragoste și vitejie, cântate pe tōte strunele poeziei. — Tōtă lumea poetisa, și prin urmare și eu. Și eu am fost poet în vremea mea! Și eu eram cunoscut cu Pegasul și Parnasul! Am cântat dragostea, am cântat vitejia, în tōte chipurile și în tōte formele. Și eu, ca și mulți din tovarășii mei de beletristică, imi făcusem un ideal al dragostei mele — numite în limba noastră învățată: „amōre” — căruia, sau mai bine căreia-i spuneam în versuri tainele sufletului meu, i spuneam cât e de belă, de amorōșă, de candidă, și cât de cu ardōre o am (iubesc) ș. a. Și eu am personificat „amōrea” mea dându-i falnice nume, ca A-

mălia, Lucreția, ș. a. și ca să-i dau probe despre „ardenta mea amōre” îi cântam numele. Între hărțiile mele și astăzi se află gloriificarea amōrei mele personificate, numite „Lucreti'a.”

Și ca cetitoriul să nu gândească că eu vōsbesc pleve, iată reproduc aci mărețul product al mușei mele.

LUCREȚIA.

Lucretia, candida flore
Cimitu de-amoru eu te adoru
Cu tine bela-a mea amore
Jogu ceriulu ca se cantu în coru
Jesci alu meu anger tutelaru
Ju imi inspiri amoru ferbinte
In al meu sinu plinu de pojaru
Vudi amata-a mel' cuvinte!

Fiind pe deplin încredințat că cetitoriul acestui acrostichon a rēmas încântat, bucuros i-aș face plăcerea mai reproducându-i batēr una sau două din poeziile mele de dragoste și de vitejie. Dar din pricină că nu mai păștrez nici una din aceste flori ale primăverei mele, sum silit a lăsa pe cetitoriul nemângăiat. Ca totuși să pot dobândi iertăciune pentru golul ce remâne în literatura română, gol, pri-

cinuit prin rēutatea unui gazetariu care imi pismui productele mărețe ale mușei mele — vreu să încânt pe cetitoriul cu un alt acrostich, în care e cântată libertatea. Despre acest acrostich însemn că e productul unui amic al meu, care astăzi jōcă un mare rol în chivernisēla bisericeii. Acel amic al meu, care, pe timpul inspirațiunii sale poetice locuia în „sat”, spunea că slujindu-se de un proțop de car drept mēsă pentru scris, în 3 țile a fost gata cu măreța lucrare, ce urmēză:

LIBERTATEA.

Libertate scumpu odoru
Iubita poporaloru
Tetrani, juni, carunti barbati
Troicu sange versati
Desturnandu jugulu tiranu
Nicalosu si neumanu
Vlu poporului romanu
Jorturatu d'al sou dusimann.
Tra libertatei suave,
Vdi e-a poporaloru sclave.*)

*) Pentru valōrea cea mare a acestor producte geniali am crețut de cuviniță a păștra nu numai cuvintele, dar și literele (ortografia), adevă a nu schimba nici o iotă sau cirtă.

„Cerut ca să se dea Orientului o pace de vro doue decii de ani. Îndată toate organele Europei strigară: „Nu putem lăsa rebel copiii nostri. Trebuie ca pacea care va fi încheiată, să fie o pace durabilă.“

Aceste cuvinte „pace durabilă“ au fost pronunțate de o gură Augustă. Pentru a obține și pentru a da Orientului o constituție definitivă împăratul a încheiat o pace durabilă pe care o rădică stindardul și s'au constituit campionii creștinătății.

Pentru a obține această „pace durabilă“ Anglia au cerut revizuirea tratatului de San Stefano, au trimis flotele sale în Mediterana au trecut Dardanelele și au chemat trupele sale din India.

Pentru a obține această „pace durabilă“ Austro-Ungaria au mobilizat o parte a forțelor sale și au așezat trupe la frontierele sale meridionale.

Pentru că în fapt această „pace durabilă“ este dorința ardentă nu numai a populațiilor creștine de pe peninsula balcanică, dar încă și a întregii Europe, care nu poate vedea fără neliniște de a se reproduce periodic și cu o intensitate crescândă, turburările cari agită Orientul european.

S'au dis și s'au repetat de doue decii de ani, pe toate tonurile și în toate țările că Orientul este agitat fără încetare pentru că nici odată n'au fost stabilit pe o basă solidă pentru că îi lipsește echilibrul.

Deci această basă, acest echilibru, este acela pe care Congresul trebuie să se silască al găsi și dacă reușește el va bine merita de la Europa și de la Umanitate.

Însă pentru a fi stabil, echilibrul trebuie să se bazeze pe drept, și pe Justiție. Afară de aceasta el nu are decât chaosul.

Opera care ar conține, nu fie decât în germină, o negare a dreptului, o denegare a justiției, va fi o operă mărtașă, va fi mai mult decât această, va fi opera unui mort.

Să se întrebe istoria ea va răspunde cu noi că numai tratatele cari au luat de basă respectul drepturilor a fie cărui și a tuturor, și cari au fost ca un fel de omagiu justiției eterne și adevărului etern au trăit și vor trăi pe cât timp justiția și adevărul vor fi respectate în această lume!

Pentru ce tratatul de la Paris n'au putut dura? Pentru că el nu era o soluțiune pentru nimene, pentru că el nu dedea satisfacere completă nici unui interes în joc, pentru că el nu consacra formalmente drepturile popoarelor, pentru că el nu se răzima pe nici un princip; pentru că în fine — el nu era de acord nici cu justiția, nici cu adevărul.

El au bine stabilit neutralitatea Imperiului Otoman, dând acestui cuvânt cea mai mare întindere posibilă; însă el nu dat nici o sancțiune acestei neutralități, cari au devenit astfel o formulă ca totul platonice.

El au bine proclamat ca Statele României să fie reconstituite pe o basă a vechelor capitulațiuni; însă el nu pădit bine de a pune faptul în acord cu principiul espus.

Așa e că ați ramas încântați, insuflați și uimiți de armonioasă și dulce cântare a amicului meu? Și cu toate acestea s'au aflat un gazetariu pismărit, care, în loc să publice această cântare, ce i-o trimisese amicului meu, a avut îndrăsnela să dică la călcăiul gazetei sale „posta redacțiunii“ sub: T. in Blasiu.

„Frundia verde de aluna
Poesia nu 'ti e bona“

mai adaugând și nesce desmintări pentru amicului meu, dicându-i să se lase de versuri că nu s'au de el și să-și caute de carte. Amicul meu însă nu s'au descurajat de acest reutacios răspuns, ci și-a urmat înalta chiamare, versificând acum pe câmp, acum în sură, acum în păduricea de peste Târnăvă, până a ajuns acolo de: gazetariul suspomenit a surprins românimea cu o cântare de dragoste a amicului meu; însoțită de următoarea notiță: „Atragemu cu placere atențiunea stimatului publicu asupr'a primei încercari a junelui nostru poet, carele ne-a surprinsu prin talentulu d-s'ale de mari speranție.“

Cel ce nu se încrede în vorba mea, poftescă și caute Nr. ... din an. 18... al gazetei... mai găciți și d-vostră!

El au recunoscut că sôrtea creștinilor din orient de pe peninsula trebuie să fie ameliorată; însă au lăsat Turciei grija de a o îndeplini, cu toate că au constat că toate promisiunile Porței au ramas în tot deuna o literă mărtașă.

El au înțeles că era nedrept de a se interdice Marea Negră marinei rusești; însă i a interdică, că și cum Marea Negră ar fi fost proprietatea particulară a cutărei sau cutărei puteri, liberă de a dispune după placul ei. Astfel unul după unul, toate articolele tratatului de Paris au fost șterse cu timpul care nu respectă nimic de aceea ce omul rădică pe nisip ca în deriderea lui, nimic n'au ramas din opera Congresului din 1856, nimic — de cât amintirea penibilă a unei mari întreprinderi greșite, nimic — de cât șir de lacrimi și șir de sînge, consecința inevitabilă a acestor instrumente diplomatice bastarde, unde viitoriul este sacrificat pentru un present de o scurtă durată.

Tratatul de San Stefano a rădicat contra lui pe Europa întregă și nici au existat mai înainte de a fi sancționat.

Pentru că el de asemenea conținea un germină moral: negarea drepturilor a tuturor în profitul unuia singur.

Acosta vă fi vecinică onore a Angliei că a protestat în fața lumii contra acestui tratat; însă a sancționa clausele cele mai inice ar fi pentru ea o vecinică rușine.

Congresul care discută în acest moment la Berlin, fi-va el mai bine inspirat? Ne va da el pacea sau nu va face alta decât a prepara resbele nouă? Va face el o operă de ecuitate, de prevedere, de dreptate, o operă de viață, o operă de viitoriu; sau nu va termina el de cât o lucrare efemeră, care să asigure copiilor noștri, dacă nu chiar nouă însuși, nouă resbele, nouă măceluri, nouă rele, totă această urmare oribilă a tratatelor reu venite.

Să examinăm astăzi una din părțile acestei chestiuni.

Pentru ce — se va dice — se alege cutare parte mai mult de cât cealaltă?

Pentru că în ea este o nedreptate așa de strigătoare, că ar fi de ajuns nu numai a face din tratatul viitoriu o operă mărtașă, însă încă și mai mult a desonora tratatul însuși.

Se vede că voim să vorbim de Basarabia. Ce este Basarabia?

O provincie cuprinsă întră frontiera Moldovei și a Nistrului, care este locuită ab antiquo de Români, care în tot deuna au aparținut României, atât Valachilor cât și Moldovenilor.

În 1812 ea au fost cedată fără drept, — căci nime nu pôte ceda ceea ce nui aparține — de către Turcia Rusiei, care a recunoscut, în toate ukasurile timpurilor că obiceiurile naționale a țerei erau românesci, și că omenii țerei vor pute să se servescă de „limba lor națională, care este cea Moldavă“ în relațiunile lor cu administrațiunea rusă.

Ca și amicului meu, am petrecut multe zile, de dimineața până seara, măsurând cuvintele după încheieturile degetelor. Așa departe însă n'am mers ca să atrag asupra mea atențiunea publicului cetitoriu de gazeta cea „beletristica.“

Cu atât mai mult am atras atențiunea tovarășilor mei, cari, de câte ori le declamam câte o poesie de ale mele — și acosta era cam des — me aplaudau și mi strigau „bravo“.

Nu numai tovarășii mei, dar și dascălul, pardon profesorul meu de limba română m'a lăudat atât în fața ștudentilor, cât și între 4 ochi, dicându-mi să merg înainte că el află mari comori ascunse în inima mea. Ba și la esamenul din limba română, am fost provocat de profesorul meu ca să declamez o cunoscută poesie de viață, făcută de mine. — Și fiindcă eu n'aveam îndrăsnela să es în public cu musa mea, profesorul numit, farmecat de poesia mea, mi-a cerut o și a trimis-o însuși la gazetariul amicului meu. Dar tot s'au făcut foc, când a vădut reutatea gazetariului, care drept răspuns scrie în „Posta Redacțiunii“: „Fiindu duple cum dici si D-Ta, atât a

În 1856, Europa au dat Moldovei o parte al teritoriului care iau fost pe nedrept răpit.

Făcând acosta, Europa au făcut un act de dreptate.

Acosta este limba de pământ român — restituit în 1856 adevăratului ei proprietariu de către acela care l'a reținut pe nedrept — care este astăzi în chestiune, de a se da Rusiei ce o reclamă cu o insistență astfel că neliniștirile Europei în privința politicii dișe tradițională a cabinetului de St. Petersburg se găsește odată mai mult justificată.

(Va urma).

La serbătorile latine.

(Urmare.)

Raport prezentat de D. Roque-Ferrier.

(Fragmente).

Dómnelor și Domnilor!

Audirăți o arie ce descéptă în noi mari și triste reamintiri; o arie din câmpiile Normandiei și ale Britaniei, ce prin un noroc singular, dar nu nemeritat, a devenit cântecul aprópe național al Franciei canadiene al acelor populațiuni viteze, cari, dincolo de imensa întindere a mărilor, și cu tot doliul speranțelor lor totdeuna amăgite, au păstrat tot deuna o inimă franceză cu toate nefericirile vieții lor politice și a nenorocirilor existenței lor naționale; ați audit apoi îndată marșul armatelor române, al acestor fi ai lui Traian, cari în vécul XV, nu se temeau nici ei, să rădice un cap creștin și liber deasupra armatelor tarcesci; cari la Racova sfărâmau cu Stefan cel mare forța lui Mahomet II; cari, în Epir, Thesalia și Macedonia, conservă încă prețios tesaurul acestei limbi romane (limba romana), sora evidentă a idiomelor noastre din Franția, Spania și Italia!

Ori care ar fi umilița vocii mele, dațimi voie a mulțami, în numele Franciei în numele Societății ce ași voi să o vęd numinduse Societatea romană, în numele acestui amic spaniol care din ideea lui proprie, a consimțit a face o idee francesă și o idee provançală, dațimi voie, dic să mulțamesc acestor poeți, cari la un grad mai mult sau puțin înalt, dar la un grad de sinceritate atât de mare, sau întâlnit de pe pământurile Provanței până în Spania, din Britania la Calabria din câmpiile române până la marea de Portugal, la Coire, la Barcelona, la Perusa, la Palermo, precum și la Bogota, s'au întâlnit, dic în gândirea de care ve împărțăși acum, și au încercat să facă din versurile lor, române, spaniole, catalane sau franceze, cântecul gintei latine, semnalul univei comune a tuturor acelora cari se recunosc, fiii ai vechiei limbi a Romei.

Ori cărei națiuni, ori cărei situațiuni aparțin, toți au înțeles, că gândirea unei Confederațiuni intelectuale între Spania, Franța și Italia, reînnoirea trienală a Jocurilor Florale ale Gintei latine, vor afirma din ce în ce mai mult unanima comunitate a sentimentelor noastre. Ei au simțit toți că

focu în poesi'a tramisa, — am atitiatu foculu cu ea. Te asigurezu că si-a implinitu chiamarea. Asigura pre „modestulu actoru“ ca celu mai bunu servitiu va face publicului deca va face cu cele alalte poesii aceea ce amu facutu noi cu cea tramisa de DT'a.“ Și eu, care puneam mare preț pe cuvintele gazetariului, așa m'am supérat pe lira mea, încât toate productele ei le-am aruncat în foc, iar pe dēnsa am alungat-o de la casă, ne mai voind să știu nimic de inspirațiuni poetice.

Iată, iubite cetitoriule, ce este în stare să facă un gazetariu fără inimă! Sufletul acelu gazetariu să dea samă pentru paguba cea mare, ce a făcut literaturii române prin reutatea cu care a închis calea unui fiitoriu mare poet. De mult mi-a stat pe inimă acest păcat al numitului gazetariu; și astăzi mulțamesc lui D-șeu că mi se da prilej a areta opiniunei publice cine este și de ce e vrednic acel gazetariu, al cărui nume este... dar ce să vi-l mai spun, că-l știți cu toții.

Să ne întórcem însă cu dispreț privirile de la acest gazetariu vrășmaș al literaturii noastre, — spre suvenirile mele. (Va urma).

numai într'o gândire de pace și de concordie pacifică națiunile latine vor pute să și reclame cântecul și melodia ce vom încununa astăzi.

Peste puțin vor fi doue mii ani de când Virgiliu scrie acest măreț exametru latin:

Tu regere imperio populos, Romane, memento.

(Romane, adu-ți aminte, că și aparține să domnesci popóarele prin comandă.)

Și contemporanii lui Virgiliu și posteritatea nu puteau să vędă în acest vers decât o încurajare pentru cucerirea violentă; noi, în „Cântul Latinului“, ce vom avé să încununăm, nu vedem nimic care să ne împedece a întinde o mână de pace tuturor acelora, cari vin anul acesta să se așeze frățesce la masa Franciei.

Ginta latină este prea mare pentru a fi gelosă de vre-una din surorile ei. Ce ar pute să învidieze ea; ea care posedă cele mai întinse și mai bogate câmpii ale lumii, acele câmpii ale Canadei, Paraguay și Brasilei, ce vor nutri pôte înaintea sfērșitului acestui véc milióne și milióne de ómeni și vor constitui națiuni tot așa de înfloritóre și puternice, ca cele mai puternice de acum.

Ce ar pute să dorescă ea ca glorie și ca mulțamire intelectuală, ea, a căruia unul din fii pētrunde secretul mișcării ceriului, pe când un altul găsia o lume ascunsă sub unde; ea, a cărei eternă epeee luă nascere la Cartagena și resună în Libia, pe care Asia o ascultă îngenunchiată la piciorul altarelor, America în pădurile sale întinse, ce resună mai târziu la Lepante și trei vécuri în urmă în Egypt, când armatele franceze făcură să încescă în ochii sei un semn de glorie și de libertate.

Tema premiului fundat, în 1875 de d. Quintana y Combis, indica, că Cântul Latinului trebuie să fie considerat ca un cânt de gintă, putēnd, prin mijlocul traducerei pe același rithm, să devină comun tutulor popórelor ce vorbesc o idiomă eșită din limba latină. Cincizeci și șase de poeți, din punctele mai diferite ale domeniului neo-latin și în principatele idiome ale acestui domeniu au răspuns la apelul societății limbilor romane. Juriul, însărcinat a examina operile lor, era compus din dd. de Quintana, președinte, Mistral de Tourtoulon, Obedenaru, Ascoli și Alfons Roques-Ferrier, secretariu.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Reșinari, în 18 Iunie 1878. Zile de adēncă intristare trebuie să fie aceste pentru fiecare român gr. or. din Ungaria și Transilvania, zile de o nespusă jale pentru fiii comunei Reșinari, căci ele ne amintesc mórtea celui mai mare arhieru al bisericei gr. or. din patria noastră, a celui mai ales conducătoriu al națiunei noastre, a celui mai iubitoriu patron al comunei Reșinari, — a arhieriscopului și metropolitului Andreiu, ale cărei scumpe rămășițe trupesci le păstréză în siml seu pământul reșinărean.

Aniversarea morții marelui Andreiu s'a serbat în acest an în comuna Reșinari cu o solemnitate deosebită, căci de serbarea părăstasului făcut pentru vecinică odihnă a neuitatului bărbat s'a încopciat și sântirea provisorie capelei, zidite în acest an deasupra cripei ce conține osemintele arhieriscopului și metropolitului Andreiu.

La sevrșirea acestui act Esl. Sa pârintele arhierp și metropolit Miron Romanul a binevoit a asista în persoană, venind încă de Sămbătă seara la Reșinari. La marginea hotarului Esl. Sa a fost intimpinat de o cetă de călăreți reșinăreni, iar la biserică de corporațiunile bisericesci și politice ale comunei, de unde apoi fu condus la locuința sa în casele parochului și asesorului consistorial metropolită, Sava Popovicu Barcian. Ați de diminiță sosiră în procesiune, cu un stég de doliu și cu stéguri naționale, împărătesci și ungurești, parte îmbrăcate în doliu elevii institutului An-

dreian din Sibiu, membrii consistoriului metropolitan, adunat tocmai în sesiunea sa anuală, membrii consistoriului arhidiecezan și un număr foarte considerabil al inteligenței noastre din Sibiu.

Serviciul dumnezeesc s'a celebrat în biserica cea mare sub pontificarea Esl. Sale pâr. Archiepp fiind asistat de membrii preoțesci ai numitelor consistorii și de parochii locali. După sfârșirea liturghiei și a părăstasului pâr. Archiepp ținut o scurtă cuvântare către poporul numeros adunat în biserică, laudându-le zelul și interesul pentru înaintarea cauzei lor bisericesti, și școlare, zel pe care și de astădată l'a documentat prin jertfele ce le au adus întru eternitatea memoriei fericitului seu predecesor archieppului și metropolitului Andreiu, regeneratoriului bisericii noastre și restauratoriului constituționalismului nostru bisericesc. După aceste Esl. Sa cu asistența preoțescă însoțit de întregul popor, deși ceriul vërșea torente de plöie, au eșit în procesiune la capela, ce se ridică acum deasupra mormântului marelui repausat și aici s'a sevërșit sfințirea apei cu care se și stropi capela. Elevii institutului Andreian au depus stégul de doliu și o cunună frumoasă pe mormântul neuitatului archiereu, deasemenea s'a depus încă alte cununi de flori întră cari una foarte frumoasă de dna Constanția Dunca-Schiau. Cântările la liturgie s'au executat de corul compus de dómne și domnii din Sibiu, cari n'au voit să lase ocaziunea nefolosită de ași aduce din parte-le în acest mod, omagiile lor umbrei marelui reposat, iar cântările la părăstas au fost executate de corul elevilor institutului Andreian.

După terminarea celor rituale, oșpeții străini s'au întrunit la un prânz bogat, arangiat de comuna politică și biserică din Rășinari. La acest prânz Escel. Sa părintele Archiepp a mulțămît Rășinarenilor pentru îngrigirile arătate din ocaziunea tristei serbări ce tocmai se sevërșă, îndemnându-i a păstra cu scumpătate amintirea archiepiscopului Andreiu, ale cărui osăminte zac așezate în mijlocul lor, și a nizuî a corespunde prin fapte corespunzătoare memoriei aceluî mare bărbat. Dl Petru Brote mulțămî Escel. Sale în numele comunei pentru că n'a cruțat ostenela de a asista la această tristă serbare, poftindu-i mulți fericiți ani, în conducerea fericită a credincioșilor încredințați păstoriei Sale. Au mai urmat apoi mai multe toasturi ridicate în onorea reprezentanței comunale și bisericesti, în onorea învățătorilor, a unor privați fruntași din comună, a dómnelor române și pe la 5 1/2 ore s'a terminat această serbare, care a lăsat în toți participanții urme de mulțămire. De ceriul ca această mulțămire să se manifeste pe viitoriu în fapte mărețe, demne de bărbatul care în întregă sa viață a avut numai binele bisericesti și națiunii de far conducătoriu.

Arad, 27 Iunie n. Onorata Redacțiune! Ve acud aci un exemplariu din adresa trimisă de Români din Arad laureatului nostru poet V. Alecsandri, proveđută cu 58 de semnături, iar în cele ce urmază Ve trimit în copii răspunsul urmat adresei din cestiune.

Al etc.

Domnului Vasile Alecsandri
în

Mircești.

Poete! Ai cântat! Române! Ai învins!
Poete român! Tu ai fost cel mai mare cântăreț în cel mai mare concert! Triumfatoriule! Tu ai triumfat de întreaga ginte latină precum ai triumfat în totdeauna de inimile Poporului Român.

Alecsandri! Tu ai raportat Națiunei Tale o nouă victorie: victoria artei! Învingătoriule! Tu ai cântat glorios glorioasă ginte

latină, și ai adus o nouă glorie la gloria vitezului Teu ném!

Mare cântărețe! Tu esti poetul ginte latine! Alecsandri! Tu ești mândria Națiunei Române!

Tu mergi măreț în capul némului Teu, și luminezi verși în urma Ta.

Lumina Ta luminează némul românesc, care este menit să mērgă măreț tot înainte, pecum ăce cântecul Teu.

Triumful Teu este al Românilor.

O nouă și mare isbândă a Romanismului! Departe de Tine, inimile noastre palpă cu foc la sublimel acorde ale sublimei Tale lire. Prin cântecul Teu una și mare este ginta latină, prin limba și lira Ta una și mândră este Nația românească, — și Tu ești al ei mare bard!

Te felicităm poete al ginte latine!

Te salutăm cu entuziasmul inimelor noastre, Alecsandri, mare bard al nostru!

Împună cu Tine Mândră este și serbeză astăzi întreaga Românie:

„Străinu în cale 'i se înclină.....“

Dat în Arad în 8 Iunie 1878.

(Urméză subscrierile).

Răspunsul menționat este: „Domnului Aron Hamsea, profesor de teologie, Arad.

Mircești, 8 Iunie 1878.

Stimabilul meu Domn! Am primit frumoasă carte, ce conține felicitările și semnăturile cetățenilor Români din Arad.

Îmi este preste puțință a le exprima semțirile de legitimă mândrie și profundă bucurie, ce m'au cuprins în prezența entuziasmului patriot al fraților mei de preste munți. Ardélul a fost totdeauna cuibul sacru al Romanismului, pe care nici o furtună nu l'a putut distrage, căci a fost cimentat cu anticul și neperitoriul sânge Român. Din acel cuib binecuvântat de Dumneđu mulți Vulturi se vor înălța pe ceriul României, fără că de ađi înainte nime se îndrănescă a se încerca de ale smulge penel aripilor.

Presentul și viitoriu nostru începă a se afirma sub razele sórelui Latinității, precum înălții munți ai Carpaților care, prin negurile întunecului apar ca un lanț de nori, și cum răsare faptul ălei, iau formele lor și aspectul de giganti.

Eu sum fericit, că mi-am vedut visul cu ochii, fericit, că mi-a ajutat Dumneđu a contribui la ridicarea statuei maiestóse a Latinismului oriental în fața Latinismului occidental; fericit mai cu samă de simpatiile, ce am câștigat în inimile tuturor Românilor ce ținesc privirile spre viitoriu.

Acestora le trimit sincerele mele mulțămiri pentru căldurósole lor felicitări, și le urez realizarea dorințelor celor mai scumpe.

V. Alecsandri m. p.

Varietăți.

*(Comunicație întreruptă). Șeful stațiunii Sibiu, a calei ferate, împărătesce că, în urma unei întâmplări elementare, ce a avut loc între Lómneș și Ocna Sibiului, comunicația trenului 303 între Copșa-Mică și Sibiu este împedecată. Din pricina această trenul s'a întârziat Dumineca trecută cu 4 césuri. De ocamadă, până se va îndrepta calea între comunele sus pomenite transportul de mărfuri este sistat; iar persoanele, și posta reg. sunt silite a schimba trenurile. —

* Esamele se vor ținé la scóla norm. cap. gr. or. din Rășinari în 24 Iunie c. vechiu.

Réndul e următoriu. — Se va începe cu cl. I de fetițe. După această vor urma cl. I, II, III și IV de băieți și în urmă cl. II și III de fete.

Înceierea anului școlastic va fi în ziua SS. Apostoli Petru și Pavel. Direcțiunea școlară.

* (Reprezentanța comună a Brașovului) așa numita

„comunitate“, scrie „Gaz. Tran.“ a ales în 25 Iunie a. c. cu aclamațiune de primariu al Brașovului pe d. Ioane Gótt, iar de șef al poliției („căpitan al orașului“) pe d. Francisc de Brennerberg, de întâiul senator pe d. Frideric Schnell și de al II-lea senator pe d. Oscar Alesius. În tóte celelalte oficii comunale s'au ales iarăși tot numai candidați ai partitului săsesc. N'a potut reuși a fi ales nici un român. Concetățenii sasi a maioritatea și ei se folosesc de ea fără de a mai lua în considerațiune, că aprópe jumătate din populațiunea orașului este române. Ei pășesc înainte pe calea asigurării intereselor proprii, fără a mai căuta la drépta sau la stânga. Nu ne compete noué a cerceta în cât póte fi consultă o asemenea procedere. Ceea ce dorim este, ca românii, avénd înainte lor exemplul conlocuitorilor sasi, să fie mai tenaci și mai energioși în apărarea intereselor lor, decât au fost până acuma.

* (Congres internațional al științelor etnografice). Congresul internațional al științelor etnografice se va ținé, la Paris, în palatul de la Trocadero de la 15 la 17 Iuliu. Va fi precedat de un Congres demografic, care va ținé dela 5 la 9 Iuliu. Iacă programa Congresului științelor etnografice: Lucrările sunt împărțite în șapte secțiuni.

Secțiunea I. — Etnogenia: Origina și migrațiunea popórelor.

Secțiunea II. — Etnologia: Desvoltarea națiunilor sub influința locurilor; situațiunea geografică, climatul, alimentarea.

Secțiunea III. — Etnografia teorică: Deosebiri ce există între rasa, națiunea și statul. Naționalități normale și naționalități factice.

Secțiunea IV. — Etnografia descriptivă: Distribuiri și clasificarea popórelor pe suprafața pământului.

Secțiunea V. — Etică: Moravurile și obiceiurile națiunilor.

Secțiunea VI. — Etnografia politică: Asupra căror baze stă existența națiunilor. Motive care le solicită a se grupa între densesle ca să formeze state mari, sau ca să se subîmpartă pentru a obținé folósele descentralisării.

Secțiunea VII. — Etnodicea: Drept internațional; studiul comparativ al legislațiunilor din punctul de vedere al etnografiei.

*(Cănele d-lui Bismarck). Cănele principelui Bismarck este legendar. Ilustrul cancelar are de amic credincios un căne magnific de rasă daneză, care nu l'părăsesce nici odată, îl urméză pretutindene și supraveghiază neîncetat și arată stăpânului seu un devotament care îi este întors. Tóte figurile n'au fericită de a plăcé acestui intim a principelui, și pulpele multor solicitanți au păstrat urmele gelosiei sale fără frêu. Mai trece pentru solicitanți, ómeni de curte, do obicei puțin demni de compătímire, dar, ceea ce e mai grav, e că și colegii d-lui de Bismarck au a suportat umorile acestui companion cu falcă tare. Principele Gorciacoff deja a fost victimă a iubirii zuliare pe care animalul cu gât enorm o simte pentru stăpânul seu. Ducându-se în vizită la cancelar, plenipotențiarul rus a fost primit...cu dinții de cănele danez. Turnat la pământ de animal, a trebuit ca d. de Bismarck să angajeze o luptă corp la corp cu servitoriul seu prea zelos spre a l'face să lase prada. Omul de Stat germân a eșit învingător din luptă, grație forței sale erculeane; dar reprezentantul Rusiei, de corpolența cea mai slabă, s'a retras forțe...contusionat. Acest accident este cu atât mai de regretat cu cât principele Gorciacoff este întro stare de sênătate generală în care orice emoțiune este periculoasă. Abia se póte tîri la Congres. La ultima ședință a fost transportat de la trăsură până la ușa pe un scaun de doi feciori ai sei, și de acolo a fost dus la braț de principele Bismarck și de contele Winpoff. „Voc. Covurl.“

*(Novele victoriose pentru lumea cealaltă). Gazeta oficială din Peking a guvernului chinez publică mai multe decrete subsemnate

de către ambele Împărătese — regente ale Imperiului ceresc. Prin unul din aceste nostime decrete se vestesce, că trupele imperiale au recucerit orașul Nan-lo (Kaschgar) și în urmă chiar întregul district cu același nume, iar după ocuparea aceluî oraș s'au rețezat capetile la un număr de 1100 șeni. — „Acastă veste“ — așa să ăce în ăsul decret — va face o mare bucurie Împăratului, de curând încetat din viață, care acum guvernéză prin înălțimile ceriului. Un al doilea decret ordónă să se aducă jertfe de recunoștință pentru luptătorii acestui Împărat; și în fine un al treilea decret însărcinéză pe principele Li să raporteze înaltului decedat această strălucită victorie. Acum principele Li s'a și grăbit să transcrie tóte amănuntele, petrecute cu ocaziunea recuceririi orașului și districtului Nan-lo, pe mătasă galbenă, pe care o va arde d'asupra mormântului Împăratului Jenau, căci numai prin această procedură să crede densusul va puté să primescă știința despre cele petrecute în lumea această.

*(Distracțiune). La serviciul divin care a avut loc acum câte-va zile la Belgrad, cu ocaziunea ălei morții principelui Mihail, cădut de mâna unui omoritoriu, se întâmplă un lucru foarte pican. Preotul Novacovici, care făcea serviciul, eși perduse șirul și în loc de a se ruga pentru principele Mihail, ceti pogribania pentru salvarea sufletului principelui Milan, care era față. „Timpul“.

*(Bandă de tâlhari). În județul Prahova s'a ivit o bandă de tâlhari, care după cum se spune, e destul de numerosă. Cu tótea ca unul din capii ei a fost prins, restul bandiților continuă a seména gróza și spaima pintre locuitorii de prin munții Carpați din județul Prahova și până spre Târgoviște.

Guvernul a luat tóte măsurile pentru a prinde pe bandiți, trimeténd în acele părți și un detașament de călárași, care să înlesnescă urmărirea autorităților.

Se ăce că ei ar fi 50 și că sânt conduși de tovarășul lui Serdaru, acela care a jucat rolul epistatului când s'a făcut călcarea la d-na Momulo — Rom. —

*(Un oraș mișcătoriu). Noutatea unui fapt destul de original sosese din Virginia City, în comitatul Nevada. Acest oraș, ăce un ăiar din localitate, merge foarte liniștit și încet în direcțiunea de răsărit, în josul muntelui. Acestă mișcare se atribue alunecării terenului aflat pe mine. Pentru că tot orașul călătorește, la suprafața nu există nici un șemn care să dea o idee de cauza suterană a acestei mișcări. Companiale de gas și de ape și dau mai bine cont decât locuitorii de acest fenomen, pentru că neștatornicia pământului lucréză asupra tuburilor lor mai direct decât asupra ori cărui lucru.

În stradele B și C, terenul se mișcă în direcția de Nord și răsărit. O masă de apă a apărut de curénd în strada B, adincă de un picior și largă de două. Întro usină din oraș tuburile se apropie de la răsărit și de la apus prin alunecarea pământului în vecinătate. Dar dacă nu sânt crăpături vizibile în centrul orașului, există una mare și amenințătoare în partea occidentală. Otelul internațional a alunecat spre apus cu 10 degete de când s'a construit, și tóte celelalte construcțiuni din acel cartier au străbătut aceiași distanță.

Orașul călătorește evident dar nimeui nu scie unde se duce.

*(Un mánz botezat). Acesta este evenimentul cel destul de frivol, ce ni se scrie acum a doua óră că s'a întâmplat în C. Din partea cui? e de prisos a mai spune. Noi am ruga pe trănțătoriu și solicitanții publicării acestei frivolități a face în óre care alt mod cunoscut autorităților ecleziastice căror sânt respectivii sub-

ordinați spre a și lua pedepșa meritată, fără de a se mai răspândi și în publicul cel mare scandalul, de care ne spune trâmțitorul că este cunoscut în comuna C. Când cura pe calea indicată ar fi cu neputință și temerea că scandale de felul de mai sus vor surica religiozității și moralității poporului, nu vom pregeta a le biciui și în public.

Sciri ultime.

După „S. d. T. B.“

Viena, 1 Iuliu n. „Wiener Abendpost“ dăce: Satisfacțiunea dată din voie liberă de Italia în privința casului dela Veneția (care cas?) are însușirea de a clarifica pe toți cari voiesc să turbure bunele raporturi între Austro-Ungaria și Italia, că n'au să competeze la nici un succes.

Viena, 1 Iuliu n. Se împartășesce „Coresp. politice“: În cea din urmă ședință a congresului s'a decis, a deslega în congres numai cestiunile principale, din contră a îndreptămintă întrebările secundare comisiunilor locale, a căror lucrări să se aprobeze într'o conferență de ambasadori în Constantinopole. Instrucțiunile din urmă trimise delegațiilor turcesci involvăză numai o demonstrațiune formală contra ocupării Bosniei.

Budapesta, 1. Iuliu n. Ministrul cel nou Pauler a depus jurământul ađi înainte de amădi în mâinile împăratului, după aceea se ținu consiliu sub presidența împăratului.

Berlin, 1 Iuliu n. Congresul a recunoscut alaltăieri independența Serbiei sub condiția libertății tuturor cultelor. Aceiași condiție se spune pentru declarația independenței României. Ședința de astăzi a congresului a ținut de la 2 până 5 1/2 ceasuri.

În casa deputaților din Budapesta în ședința dela 28 Iuliu dep. Helfy a interplatat pe ministru president, citându-i cuvintele din ședința premergătoare, că, nu pôte fi nici decum în interesul Ungariei ca staturile slavice să și dea mâna la granița noastră de mēđa și!... și lu provăcă a se declara în privința ocupațiunei Bosniei și Erțegovinei, perhorescată dinocci și dincolo de Laita. —

Ocupațiunea se va începe cel mult în 10 zile.

PARTEA SCIENTIFICĂ și LITERARĂ.

Schițe din florărit.

IV. Florile de odaie.

(Urmare).

Un al doilea neajuns este aerul ferbinte ce răspândește focul din soba sau cuptoriul odăii. Oțele cu flori să se aședă deci cât mai departe de foc. Prisosul căldurei se pôte înlătura prin deschiderea ușilor ce dau în odăile învecinate mai răcorose.

Aerul prospēt este, care condiționează în mare grad înaintarea și frumuseța florilor. Într'un aer închis și buimăcit, vegetațiunea dă înapoi pe di ce merge. Împrospătarea aerului se face așa că deschidem ferestrele sau ușa, de câte ori afară este sōre și aerul domol. Mare grijă să avem însă, nu cumva curentul aerului să ajungă tocmai la flori. În apropierea focului se pot pune vase largi cu apă, din care să se adepă aerul cu umedăla atât de priinciosă florilor ernate în odăile uscate, cum sūnt în deobște odăile locuite. Și mai avantajos este să stropim frunzele cu apă limpede și cam stătută la câte 2—3 săptămâni. Spre acest scop se recomandă așa numitul

drosofor, un mic instrument îndemănat, care împrăștie apă în picături de o micime extraordinară; în deosebire de vasele obicinuie cu străcurătoare atât de nepractice pentru a fi folosite în odaie, mai ales fiindcă împrăștie apa în toate părțile, murdărind ferestrele și pereții dimprejur.

Udatul pământului cuprins în oțele reclamă o deosebită considerare. Adevseori auzim punându-se întrebarea: la a cătea di să se ude în cursul ernei. Răspunsul atărnă parte dela natura florilor și calitatea pământului, parte dela gradul temperaturii din odaie cum și dela starea vegetațiunei.

Repeșesce udatul de câte ori florile vor fi consumat apa disponibilă. Iată regulă generală, după care avem să ne întocmim în această privință. În odăile ce se încălțesc bărbătesce și se provē adese cu aer prospēt udatul se va repeși în intervale negreșit mai mic decât în odăile răcorose și jilave.

Pe câtă vreme vegetațiunea lănceșesce și florile stau ore-cum amorțite, udatul are să înceteze aprōpe cu desevărsire. Pământul uscat și frunzele vesteđite sūnt un semn viu, că florile sūnt insetate și că au prin urmare trebuință de apă.

În deobște vorbind, florile să se ude din nou mainainte de a se fi svēntat pătura de de-asupra a pământului din oțele. Atunci însă să se tōrne apă cam multă încât prisosul să se străcure prin găurele dela fundul oțelor.

Apa de udat trebuie păstrată câte-va zile în odaie la căldură. Ceea ce merită aspră desaprobară este datina învechită, după care florile se scot uneori din odaia caldă afară pe ambit în curentul aerului iernatic, unde se stropesc cu apă rece cum s'a adus din fântână și de unde abia într'un târđiu se reaședă în odaie la căldură. A procede astfel însemnăză a ruina florile înadins. Este prea temeinică energia, cu care se împrotivesc cele mai multe femei vēdēnd, cum se murdăresc ferestrele și pereții prin apa ce se scurge din oțele de flori. Mijlocul cel mai potrivit este procurarea unui drosofor, care și așa nu e scump, și aședarea oțelor în câte o tipsisie de lut, în care să se adune prisosul apei.

Înainte de a uda, luăm o așchie ascuțită și scormonim pământul de deasupra. Constatându-se, că apa n'are scursōre, atunci deșertăm oțele cu îngrigire și destupăm găurelele.

Florile, cari pretind umedăla din greu, se udă așa că umplem cu apă tipsisile de sub oțele. Aci aparțin unele soiuri de cepe și tubercule înzestrate cu lungi rădăcini. La cele mai multe flori este de lipsă să deșertăm tipsisile curēnd după ce apa a încetat de a se scurge din oțele.

Între florile de odaie se află destule soiuri, cari nu reușesc preste iernă decât într'o temperatură moderată. Aceste flori trebuie ernate într'un local cât mai luminos, unde domnesce o temperatură de numai 6—7° C., d. e. într'o cămară aerōsă sau odaie laterală, care primesce căldura din vre-o odaie învecinată.

În sfērșit este o samă de flori, cari nu cer preste iernă decât un local scutit de ger, d. e. o cămară sau și o pivniță luminōsă și uscată. Acēstă grupă cuprinde tufele, a căror frunze se scutură tōmna, multe pereinante, cari se uscă în fie-care tōmnă rămânēnd numai cepele sau tuberculele (rădăcinile) ore-cum amorțite pentru a vlăstări în primăvară din nou, în sfērșit unele plānte cu frunze pereinante și vertōse. A ierna aceste flori, d. e. fucusile, în odaie la căldură este a le pune în condițiuni cu totul contrare naturii lor.

Aședarea la răcōre a oțelor cu flori are să fie precedată de unele pregătiri și anume: pământul se scormo-

nesce, crengelile se lēgă de bețișōre oble și le punem apoi unde-va în fața sōrelui și aerului prospēt. Udatul are să înceteze aprōpe cu totul, māriginindu-ne pe lângă stropirea regulată a frunzelor. Pregătirea se continuă în curs de vre-o 5—6 săptămâni până tōmna târziu în ajunul gerului. Într'aceia florile să se scutēscă de ploii, brumă și alte neajunsuri. Cu chipul acesta crengile și rădăcinile se învertōse și ajung la o completă cōcere. În urma acestei pregătiri, florile se pot păstra în stare mult mai bună decât închise fiind de timpuriu în localul de iernat.

Tot ceia ce trebuie făcut preste iernă este că udăm pământul la cas de nevoie; împrospătarea aerului este de prisos, afară dacă crengile n'ar fi avut când se învertōsa cum se cuvine.

Pe la capētul ernei, sucii acestor flori reîntră în circulație și mugurii încep a se umfla. Acum este timpul să udăm pământul cu câte o porțiune de apă nu prea mare și să aerisăm localul cât mai des. Nu trece mult și cuprinsul oțelor se replāntēză într'un pământ prospēt și mānos, în alte oțele sau aiurea.

Mulți consideră replāntarea ca lucru de prisos, ca și când pământul ar fi un isvor nesecat de material nutritoriu. Adevērul este, că cel mult doi ani și florile rēmase în acelaș pământ înapoiēză tot mai tare, ne mai avēnd cu ce se hrāni. Cele mai multe flori ar trebui replāntate primăvara de timpuriu, când în urma odichnei de preste, iernă încep să înverđesă din nou. Sūnt însă unele soiuri, cari înfloresc tocmai în primăvară și cari se replāntēză preste vară sau de cu tōmnă. În partea specială va trebui să revin asupra acestui obiect.

Pământul, în care replāntăm, să fie prospēt, însă nu umed sau dōră chiar mlăștinos. Rădăcinile se scot și se replāntēză cu pământul vechiu cu tot, arareori desbrăcate de pământ. În cazul din urmă, ele se resfiră în poziția naturală de mai nainte, îmfundând și apēsând pământul așa ca să nu rezultă goluri.

Florile replāntate se udă după câte-va zile, iar nu îndată. La început se udă pușin, sporind porțiunile de apă numai după ce rădăcinile s'au prins bine. Găurelele de pe fundul oțelor se provēd cu câte o mică bucată de hārb, ca apa să se scurgă încetul cu încetul.

Asupra modului, cum și materialului, din care se prepară pământul priincios unor și altor flori de odaie, s'ar putē scrie un lung tractat special. Deocamdată însă me māriginesc a constată, că cele mai multe flori de odaie reușesc într'un pământ preparat din 4 părți compost de glij și 3 părți compost de frunziș, 3 părți bălegariu putrēd, 1 parte nāsip mērunt și 1 parte cărbuni pisați.

Nu mai pușin de 12—15 zile trec până să reîncēpă florile replāntate a cresce. Ar fi prin urmare o mare greșelă să udăm mereu în aceste zile, când facultatea rădăcinilor de a absorbă apă și alte materii este fōrte māriginată.

Cu aceste me grābesc a termina partea generală a tractatului. Împrejurări neprevēdute me silesc a amāna pe mai târđiu publicarea părții speciale. D Comșa.

Bursa de Viena

din 1 Iulie n. 1878.

Metalicele 5%	64 45
Împrumutul naț. 5% (argint)	63 45
Împrumutul de stat din 1860	113 80
Acțiuni de bancă	844 —
Acțiuni de credit	253 60
London	116 15
Argint	101 —
Galbin	5 50
Napoleon d'aur (poli)	9 31
Valuta nouă imperială germană	57 45

Economic.

Sibiu, 28 Iunie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.20—9.20; Grâu sēcăreș, fl. 7—7.50; Sēcăra fl. 5.90—6.30; Orz fl. 6.; Ovēs fl. 2.90—3.30; Cucuruz fl. 6.10—6.50; Mălăiu fl. 7; Șemēnță de cânepă fl. 14—15; Mazere fl. 10; Linte fl. 12.—; Fasole fl. 8.—; Făină de păue fl. 7; Slānina pro 50 chilo fl. 32—34; Unsōre de porc fl. 30.—; Sēu brut fl. 17.50; Lumināride sēu pro 50 chilo fl. 30.—; Sēu de lumināri fl. 25.—; Sāpun fl. 21.—; Fēn pro 50 chilo fl. 0.90—1.10; Cānepă fl. 28—30; Lemne vērtoșe de foc pro metrul cubic fl. 3.20; Spirit pro grad 52 1/2, —75 cr.; pro chilo: carne de vită 36—44 cr.; Carne de vițel 30—36 cr.; Carne de porc 44—48 cr.; ōue, 10 de 20 cr.

Făgăraș, 21 Iunie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 9.50—9.80; grāu sēcăreș fl. 8—8.40, sēcăra fl. 6—6.20, cucuruz fl. 5.20—5.60, ovēs fl. 3.—3.20, Mălăiu fl. 9.—9.50, mazere fl. 11.—, linte fl. 11.—, fasole fl. 8.—, prune fl. 7.— Slānina pro 100 chilo fl. 65—70, sēu brut fl. 38.—, sēudelumināri fl. 64, unsōre de porc fl. 65—66, cânepă fl. 52, pro chilo carne de vită 36 cr. carne de vițel 40 cr. carne de porc 44 cr. ōue 4—5 10 cr.

Nr. 182.

EDICT.

Elena născută Vasilie Voina Șaptea din Brașov a părăsit cu necredință aprōpe de 4 ani de zile pe legiuitul ei bărbat Mihail Ioan Ciuchiumban numit și Chicamban alias Chichiumban, tot din Brașov și pribegesce în lume fără de a se sci locul unde se află, este prin acēsta citată, ca în termin de un an și o di, să se prezenteze înaintea subscrisului for matrimoniale, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra-i.

Brașov, 23 Maiu 1878.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiteral al Brașovului I.
Iosif Barac, m. p. prot.

1—3

Nr. 106—1878.

2—3

Anunțiu.

În virtutea §-lui 21. din statutele asociațiunei transilvane, și conform concludului luat de adunarea generală din anul trecut în ședința dela 7 August Nr. XLIII în Blaj: adunarea generale pentru anul curent, prin acēsta se convōcă în opidul **Șimleu pe diua de 4. August c. n. 1878.**

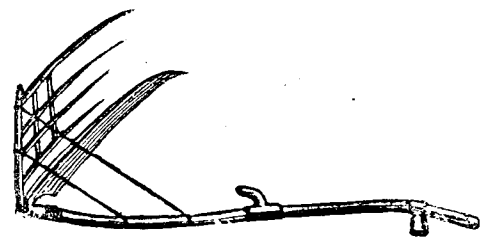
Cea ce se aduce la cunoștința publică invitând pe toți membrii asociațiunei a lua parte în număr cât se pôte mai mare la ședințele acelei adunări.

Dela presidiul comitetului asociațiunei tranne pentru literatura română și cultura poporului român.

Sibiu în 24 Iunie 1878.

I. Bologa
v. pres.

Dr. Ios. Hodoș.
secr.

Cōse de cosit bucatele,

cu cari un om pôte cosi loc de 1 până la 1 1/2 jug pe di mai frumos decât cu secerea, sūnt de vēndare la

Andr. Rieger.

Sibiu, piața vinului [Weinplatz] Nr. 5.

Fabrică și deposit de mașine și unelte agricole. Negōț de marfă de fer.

[4] 1—3

Avis pentru căletori.

În casele **Habermann** (ōre-când Neumüller) piața Hermann sūnt 18 odăi elegant mobilate și provēdute cu tot confortul pentru căletori (pasageri) pe lângă **prețurile cele mai moderate.** În curtea spațioasă cu remise pentru trāsuri se află și grajduri pentru 40 cai.

2—3